

ODPADY VZNIKAJÍ PŘI LIDSKÉ ČINNOSTI, NALEZNEME JE PROTO VŠUDE TAM, KDE SE POHYBUJÍ A PRACUJÍ LIDÉ.

Odpadem jsou proto např. odřezky v truhlárně, odpady z opracování kovů, staré barvy, prázdné tonery z tiskáren, ale i obaly z obchodů, stavební suť, popel z kamen, slupky od banánů, lahev od limonády, obal od bonbonu, papír od svačiny a celá řada dalších výrobků, které již nepotřebujeme nebo nechceme. V okamžiku, kdy se nepotřebného výrobku chceme zbavit, vzniká odpad. Pokud odpad vznikne, jsme povinni s ním nakládat tak, aby nebyl pro nikoho z nás nebezpečný a neškodil ani životnímu prostředí.

Podle toho, při jaké činnosti odpady vznikají, je můžeme rozdělovat do skupin. Například průmyslové vznikají při výrobě výrobků, zemědělské se objevují v zemědělství, stavební vznikají při stavbách nebo opravách a rekonstrukcích domů. Odpadům, které vznikají v obcích a městech, a kterým se říká komunální.

Komunální odpad je odpad, který vzniká ve městě nebo obci činností obyvatel a při provozu obce. Z velké části se jedná o odpad, který vzniká v jednotlivých domácnostech, tomuto odpadu říkáme domovní. Druhou velkou částí komunálního odpadu je odpad z údržby města a nebo obce, tj. odpad z odpadkových košů, posekaná tráva z parků, odpad sebraný při zametání ulic, hřbitovní odpady, ... Tento odpad nemá zvláštní jméno, může se mu říkat odpad z údržby města, a také je součástí komunálního odpadu.

Domovní odpad, tedy odpad, který tvoříme my všichni doma, je velice různorodý.

Zamyslete se nad tím, co všechno doma vyhazujete do koše. Může toho být mnoho. Od obalů od potravin a nápojů, přes rozbité hračky, starý textil, ale i starou a nepoužívanou elektroniku, baterie, staré léky, rozbité nádoby, obaly od barev, olej z auta a až po obaly od kosmetiky nebo čistících přípravků, mezi domovní odpady patří i dětské pleny, starý nábytek, koberce, linolea, ohryzky od jablek, slupky od banánů, brambor, zbytky potravin, ... Je toho opravdu velká, různorodá hromada.

Proto, aby odpady dále neškodily nám a ani životnímu prostředí, ve kterém všichni žijeme, je třeba odpady z domácností rozlišovat a dávat na příslušná místa. Abychom mohli odpady dávat na příslušná místa (třídít), musíme znát základní vlastnosti jednotlivých odpadů.

Domovní odpady se v praxi třídí do následujících skupin:

Odpady využitelné, tj. takové odpady, které se dají dále zpracovat, recyklovat. Musí se odkládat na zvláštní místa, např. do barevných kontejnerů, do pytlů nebo na sběrné dvory či do výkupu.

Mezi využitelné odpady se řadí papír, plasty, sklo, kovy, nápojové kartony, textil a bioodpad (biologicky rozložitelné odpady).

Důležitá informace! Aby mohl být odpad považovaný za využitelný, musí splňovat určité parametry. Nesmí obsahovat zbytky potravin nebo chemických látek. V opačném případě většinou nejde zpracovat a patří do směsného komunálního odpadu nebo mezi nebezpečné odpady.

Bioodpady jsou odpady v přírodě bezezbytku rozložitelné, zejména zbytky potravin, tráva, listí, větve. I v případě bioodpadů je třeba rozlišovat některé detaily, velký rozdíl je mezi tzv. gastroodpady, což jsou odpady z přípravy jídel a jejich zbytky, a odpady z údržby zeleně.

Objemné odpady jsou natolik velké nebo těžké, že se nevejdou do běžné popelnice nebo kontejneru. Za objemné odpady považujeme kusy nábytku, matrace, koberce a jiné podlahové krytiny, umyvadla a další rozměrné předměty z domácností.

Nebezpečné odpady mohou při nesprávném používání způsobit závažné zdravotní potíže lidem či zvířatům nebo poškodit životní prostředí.

Mezi nebezpečné odpady patří zbytky barev, laků, rozpouštědla, čisticí prostředky, léky a všechny výrobky označené na obalu oranžovými výstražnými značkami.

Výrobky podléhající zpětnému odběru jsou takové výrobky, které můžete zdarma odevzdat na místech k tomu určených. Na místech zpětného odběru můžete zdarma odevzdat baterie, veškeré elektrospotřebiče (tj. všechno, co funguje na elektřinu nebo na baterie), minerální oleje a pneumatiky.

Směsný komunální odpad, to je odpad, který zůstane po vytrídění všech výše uvedených druhů odpadů a hodíme ho do koše a následně do popelnice nebo kontejneru.

Další nakládání s odpady odpovídá vlastnostem jednotlivých druhů odpadů. Dá se to přirovnat k vydání se na cestu, která může odpad dovést na různá místa. Cílem každé takové cesty je místo, kde odpad buď poslouží k výrobě něčeho užitečného, nebo je bezpečně uložen tak, aby nemohl uškodit ani lidem, ani životnímu prostředí.

O tom, kde odpad nakonec skončí, však rozhoduje především ten, komu odpad vznikl. V případě, že jej dá na správné místo, je velká šance, že bude s odpadem naloženo nejlepším možným způsobem. V opačném případě se může stát, že odpad, který ještě mohl posloužit k výrobě něčeho užitečného, ať nového výrobku, nebo energie, zůstane nevyužit. V nejhorším případě může nesprávně odložený odpad poškodit něčí zdraví nebo životní prostředí.

Důležitá informace! O tom, na jaké skupiny se odpady budou ve vaší obci odpady třídít, rozhoduje vždy místní obecní úřad. Běžně se proto stává, že v jedné obci nakládají s odpady trochu jinak než v té druhé.

DŮLEŽITÉ POJMY K ZAPAMATOVÁNÍ:

- **ODPAD JE VĚC, KTERÉ SE CHCEME NEBO MUSÍME ZBAVIT.**
- **ODPADY VZNIKAJÍ VÝHRADNĚ LIDSKOU ČINNOSTÍ NEBO NÁSLEDKEM PŘÍRODNÍCH KATASTROF.**
- **KOMUNÁLNÍ ODPAD JE ODPAD VZNIKAJÍCÍ NA ÚZEMÍ MĚST A OBCÍ. JEHO SOUČÁSTÍ JE DOMOVNÍ ODPAD A ODPAD Z ÚDRŽBY VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ.**
- **DOMOVNÍ ODPAD JE ODPAD, KTERÝ NÁM VZNIKÁ V DOMÁCNOSTECH.**
- **ODPAD Z ÚDRŽBY VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ JE ODPAD Z ODPADKOVÝCH KOŠŮ, HŘBITOVŮ, TRÁVA A LISTÍ Z PARKŮ A TRÁVNÍKŮ A PODOBNĚ.**
- **OBJEMNÉ ODPADY JSOU TAKOVÉ ODPADY, KTERÉ SE NEVEJDOU DO BĚŽNÉ POPELNICI NEBO KONTEJNERU.**
- **VYUŽITELNÉ ODPADY JSOU TAKOVÉ ODPADY, KTERÉ MOHOU POSLOUŽIT K VÝROBĚ NOVÝCH VÝROBKŮ NEBO ENERGIE.**
- **NEBEZPEČNÉ ODPADY JSOU TAKOVÉ ODPADY, KTERÉ MOHOU PŘI NESPRÁVNÉ MANIPULACI OHROZIT LIDSKÉ ZDRAVÍ NEBO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.**
- **BIOODPAD JE ODPAD, KTERÝ SE RYCHLE ROZLOŽÍ POMOCÍ PŘÍRODNÍCH PROCESŮ.**
- **VÝROBKY PODLÉHAJÍCÍ ZPĚTNÉMU ODBĚRU JSOU VÝROBKY, KTERÉ MŮŽEME V OKAMŽIKU, KDY DOSLOUŽÍ, ZDARMA ODEVZDAT V MÍSTECH K TOMU URČENÝCH.**
- **SMĚSNÝ KOMUNÁLNÍ ODPAD JE ODPAD, KTERÝ VZNIKÁ PO VYTRÍDĚNÍ VŠECH OSTATNÍCH SLOŽEK A KONČÍ V POPELNICI NEBO KONTEJNERU.**

